

la farga

Revista de Salt

Any XXIV. Núm 205 - Novembre 2003 - Preu 1,80€

Activitats del mes

CASA DE CULTURA "LES BERNARDES"

Cursos

La comunicació efectiva (2n nivell)
 Curs de grafologia
 Fotografia bàsica
 Tast de vins nivell mitjà
 Postres
 Cuina de Nadal
 Ball country
 Curset d'automassatge
 Curset de jardineria
 Art floral nadalenc
 Curs de meditació i in/japonesa

Exposicions

Pintura, dibuix, fotografia de Mercè Ortiz de Blanes.
 Col·lectiva d'artistes barcelonins. Sala Sant Jordi
 Pintura d'Elisa García, de Figueres. Sala El Porxo

TEATRE

7, 8 i 9 de novembre. **DONDE MÁS DUELE**. Dir. Ricardo Bartís. Preu: 18 euros
 15 de novembre. **UNA NIT AMB...VICKY PEÑA** (Al Llarg del Kurt (Weill)). Preu: 15 euros
 22 de novembre. **LA MORT DE KRISHNA**, amb Maurice Bénichou de Théâtre des Bouffes du Nord. Preu: 20 euros
 29 de novembre: **EL COMPOSITOR, LA CANTANT, EL CUINER I LA PECADORA** de Carles Santos. Preu: 18 euros
 27 de novembre: **UNA NIT AMB...MERCE SAMPIETRO** (Lectura de *La Plaça del Diamant* de Mercè Rodoreda). Preu: 15 euros

BIBLIOTECA JAUME MINISTRAL

Dies: 6, 13 i 20 de novembre. Curs d'introducció a Internet
 Dies: 7 i 21 de novembre. El racó dels contes. Hora: 18.00 h

BIBLIOTECA MASSAGRAN

Dies 13 i 27 de novembre. El racó dels contes. Hora: 18:00 h

CASAL DE JUBILATS

Dia 20 de novembre. Excursió al CASTELL DE SALSES (Catalunya Nord). Sortida a les 8h del matí en direcció a la Jonquera. Acabades les visites dinarem al restaurant "Mas d'Ullastre" Sant Climent Sescebes. Acabat el dinar, gaudirem d'una estona de ball. Preu: 25 euros.

Subscriuiu-vos a

la faRga
 revista de Salt

*És la manera més
 còmoda de tenir-la
 Preu: 12 € anuals*

Les entitats que vulguin incloure les seves activitats en l'Agenda de La Farga, poden fer-les arribar al correu electrònic: lafarga_revista@terra.es

teràpia del dolor

Nou horari de visites: dilluns de 10 a 1 del matí, dimarts i divendres de 5 a 8

c/ Francesc Macià, 18, 4t 3a
 17190 SALT

tel. 972 40 10 46

DES DE 10 €

Índex

<i>Agenda</i>	2
<i>Editorial</i>	3
<i>Entrevista</i>	4
<i>Cultura</i>	6
<i>Història</i>	7
<i>Actualitat</i>	8
<i>Ensenyament</i>	9
<i>Opinió</i>	10
<i>Reportatge</i>	12
<i>Notícies</i>	14
<i>El Casal</i>	16
<i>Gent Gran</i>	18
<i>Gastronomia</i>	19
<i>Esport</i>	20
<i>Natura</i>	20
<i>Demografia</i>	22
<i>Poti-poti</i>	23

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

membre de

ACPC
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Salvem els roures de la Plaça Mercat

L'any 80, Salt està annexionada a Girona. El camp de futbol existent en aquells moments es posa en venda. Des del Consell Municipal es pressiona l'Ajuntament de Girona perquè el compri i es declari zona verda; diu que no hi ha diners i surt una empresa que ofereix fer una plaça de mercat cobert. Des del Consell Municipal es pressiona per entrar en negociacions i amb la condició que la meitat del solar es converteixi en plaça pública i també que, a l'hora de la construcció, es respectin els plàtans que avui dia encara serveixen d'exemple del que representa conviure amb la natura en sintonia amb una volguda mentalitat constructiva. L'edifici del mercat es va desplaçar per salvar els arbres. A més, es demana que a la plaça pública s'hi plantin arbres autòctons i mobiliari per a jocs infantils. Els roures es plantarien amb el primer ajuntament democràtic.

Han passat més de 20 anys i aquells roures que estan en plena vida, que són el para-sol dels estius per a molta gent, a més de refrescar l'ambient; alegren amb el seu fullam verd trencant la monotonia dels molts blocs d'habitatges del voltant.

Ara, segons diuen, se'ls vol treure perquè fan nosa per construir-hi un aparcament subterrani. Si hem estat parlant, convidats pel regidor de Medi Ambient, per confeccionar una Agenda 21, treball executat per una empresa i que probablement dorm en algun calaix, com s'explica ara, des de l'Ajuntament, aquesta malvinguda proposta de treure els arbres? Molts pronunciaments de qualitat de vida per al final anar contra un ús públic d'un patrimoni arbori consolidat, al centre del poble, que encara que només fos per la seva estètica i efecte ambiental, s'haurien de respectar.

Si cal fer l'aparcament subterrani, que se'n redueixin les dimensions respectant l'espai necessari perquè no es malmeti la conservació dels arbres existents; a més, que quan es facin les obres, tinguin la deguda protecció perquè no en surtin perjudicats, ja que l'experiència ens diu que en l'obra pública, fins ara, no ha estat així. La sensibilitat ciutadana hauria de motivar la coexistència de l'aparcament amb els arbres existents, com es va fer en la construcció de l'actual mercat. Vivim a Salt i volem un Salt per viure.

ANY XXIV NÚM 205 NOVEMBRE DE 2003

EDITA: Casal de Jubilats de Salt
Passeig Verdaguer, 1

Tels 972 23 04 98, 972 23 85 78

A/e: farga@viladesalt.org

COORDINADOR: Ramon Torramadé

CONSELL DE REDACCIÓ: Joan Boada, Agapit Alonso i Pont, Ramon Torramadé, Andreu Bover, Salvador Sunyer, Carme Torrent, Joan Corominas, Agnès Cabezas i Lluís Mateu

COL-LABORACIONS: B. Pérez, , Joan Corominas, Jordi Artigal, Enric Roura, Josep CasellasM. Isabel Casal, Joaquim Torramilans, Ferran Márquez, Anna Casals

MAQUETACIÓ: David Garrido
CORRECCIÓ I ESTIL: Toni Rusalleda

DISTRIBUCIÓ: Josep Palmarola

ADMINISTRACIÓ: Joan Boada

IMPRESSIÓ: Imprempta Pagès

DIPOSI LEGAL: GI-365-79

Joan Casals, director del Pompeu Fabra**L'aprenentatge de l'ensenyament**

Ensenyar, aprendre... els que ensenyen sempre hi aprenen alguna cosa, i els que aprenen poden, sense voler, ensenyar grans coses. L'escola és un lloc que, per bé o per mal, sempre es recorda. No es poden desentendre aquells dies de bates i tardor plujosa a la classe del nostre imaginari mític de la infància. En el Salt del 2003, què passa a l'escola? Intentarem saber, almenys, quina és la visió d'un veterà que porta 34 anys entre pupitres i pissarra.

Entrar en una escola sempre resulta estrany. És com créixer de cop. Arribo al Pompeu i un vailet m'obre la porta. Pregunto pel director i m'assenyala un despatx. Uns quants nois s'han hagut de quedar a aprendre's una poesia sobre un ocell del que no havien sentit a parlar mai. "Si està molt enfeinat tornaré en un altre moment...", li comento. "No, no, aquí sempre n'hi ha, de feina!", em contesta en Joan Casals, director de l'Escola Pompeu Fabra de Salt..

Quan fa que dona classes?

Des del 68-69, sóc una mica *veterano* ja, eh?

Quines matèries?

Jo sóc mestre generalista i donava totes les àrees quan hi havia l'Ensenyament Bàsic, aleshores ho havies de donar tot; pràcticament. Després ens van anar especialitzant i jo faig la part de llengües... feia, perquè ara, de fet, gairebé no faig classes. Hi ha molta feina aquí! Molta mainada!

L'ensenyament ha canviat moltíssim...

Sí, és que avui dia hauríem de parlar més aviat d'*aprenentatge* que no pas d'*ensenyament*. L'alumne no vol els grans discursos magistrals a la classe, ells el que volen és descobrir, escolten si el que els expliques ve precedit per una pregunta seva. Estem en el món de la recerca, en una època en què les tecnologies avancen i la mainada hi estan molt predisposats. Tenen una direcció, una intenció molt directa i en saben molt de buscar

aquest material; potser no sabran tant de memòria com nosaltres, això és cert, però saben molt més de buscar informació.

Es pot dir que, a banda de canviar l'ensenyament, sobretot ha canviat la mainada...

I tant, *ui* els nens... ara són molt estimulats els nens, des de petits. I potser fins i tot una mica massa, perquè no els deixen tranquils, no els deixen estar serens. No poden viure plenament el que és la infantesa.

Es refereix al fet que tinguin tanta activitat extraescolar?

Jo entenc que s'han de fer activitats extraescolars perquè el pare i la mare treballen, arriben tard i si no s'ha de llogar un cangur. A més a més la societat d'ara no disposa d'espais on el nen pugui anar a jugar, com abans, que el nen sortia de l'escola i es podia quedar a jugar en qualsevol racó. Tenien aquesta llibertat, i el carrer era un

lloc més tranquil. Avui dia els carrers s'han fet densos, hi ha més gent, més trànsit i no hi ha llocs per jugar. Ara han d'anar a casa i si a casa no hi ha ningú, han de fer activitats extraescolars. Aquí a l'escola, per exemple, nosaltres tenim tot un club de bàsquet.

Sí, de fet té força fama l'equip d'aquí el Pompeu!

Sí, hi ha tretze equips, tots formats per mainada del col·legi. Així se'ls dona un espai d'esbarjo i al mateix temps se'ls ensenya una mica de companyerisme, saber participar i que tots puguin passar-ho bé. Però és clar, no deixa de ser una activitat ordenada i controlada per un monitor, un educador o el que sigui. I és clar, el nen no és lliure, no surt i juga i crea i fa les seves coses i ja està... això ara ja no hi és.

I què hi pot fer la família per afavorir l'aprenentatge dels nens?

La família ha d'estar pendent del

nen, tenir-hi un control; però no un control de policia, sinó d'interès pel que fa o deixa de fer. Si un nen sent que els pares s'interessen pel que fa, sent estabilitat, seguretat... se senten protegits i això fa que el rendiment escolar pugi molts graus. Cal tenir aquesta dosi de tranquil·litat, de voler-ho escoltar, que quan arribi a casa se li preguntin *aviam què has fet a col·legi?*; no fer-los els deures, però sí orientar-los. La mainada necessita saber quin punt de referència tenen i aquests són els pares. Si tenen aquesta tranquil·litat, vénen a classe i poden escoltar i treballar.

No sé si està assabentat de la polèmica a les escoles franceses amb la indumentària dels alumnes...

Sí, n'he sentit alguna cosa... Mira, l'escola no és una passarel·la de models i l'actitud d'alguns adolescents és molt de lluir. I això és un estorb, interfereix en l'aprenentatge, en l'escoltar a classe i en tot plegat. L'escola s'ha d'entendre com un lloc on s'hi pot anar elegantment vestit, modern o el que es vulgui, però és un lloc per treballar i conviure, no per exhibir models.

Però això de l'uniforme creu que realment pot ser una solució?

L'uniforme és una solució econòmica pels pares, així tota la setmana van vestits iguals. Així s'evitaria que hi hagi alumnes, sobretot nenes, que porten un *modelet* al matí i un altre a la tarda. I si es crea aquest *rol* en una classe, *ai de la nena* que no ho faci! Amb això ens hi hem trobat, i en nenes ben petites.

Però això que m'explica no és una mica el problema de la societat en sí, que fomenta aquest esperit de consum?

I ho hem d'evitar, això. Com? Si hi ha un uniforme els pares han de comprar molta menys roba durant l'any. A mi em sembla bé que tothom vagi com vulgui, però l'uniforme és una opció de la que no me'n desentendria. Seria

igualar a tothom i més funcional a nivell econòmic.

Amb poc temps, els professors han vist força canvis. Com ha estat tot aquest procés de reforma?

Mira, doncs a mi em dol que l'escombrin d'aquesta manera, l'ESO. Vull dir tot aquest canvi de metodologia amb això de la LOGSE i la Llei de Qualitat que farà que tornem als suspesos i a la repetició de curs. Amés a més, han tret gairebé tots els crèdits variables i jo crec que això era un bon sistema que fomentava que la mainada anés definint les seves preferències, la seva capacitat d'elecció. Era una manera de valorar les qualitats de cada nen, d'orientar-lo segons les seves pròpies qualitats. Nosaltres hi havíem treballat molt i teníem gran quantitat de crèdits, perquè realment fos variable i que n'hi haguessin de tota mena: n'hi havia de reforç, naturalment, però també n'hi havia de noves àrees, perquè poguessin provar noves matèries, noves professions; que ells poguessin veure tot el ventall de possibilitats que hi ha quan se surt de l'ensenyament. Però ara ens han limitat a dos crèdits variables a la setmana i ho han matat.

Així, entre reforma i reforma, fent una valoració general, cap on diria que vol anar l'ensenyament?

La llei no sé què ens vol donar,

però nosaltres hem de seguir els mateixos objectius que tenim proposats: educar-los, preparar-los en la mesura que podem, de cares a afrontar uns estudis superiors o de cares al món laboral. Ara, preparar per la vida...

Té raó que sovint es veu l'escola amb aquesta fusió entre ensenyament professional i altres aprenentatges més, diguem-ne, de la vida...

Però és que l'escola ho ha de donar tot? Hem d'ensenyar tècniques d'estudi, trànsit, sexualitat, previsió dels riscos laborals... Sí que hem de col·laborar amb els pares a educar la mainada, però fins a un cert punt.

Amb això que em diu, considera, doncs, que la religió o l'ètica són coses que s'han d'aprendre a casa?

La catequesi l'ha de fer la família o la parròquia. Nosaltres podem donar cultura religiosa. És més, no ens podem negar a la realitat que la religió cristiana ha omplert Europa de cultura i art, això és innegable; però llavors hem d'ensenyar la cultura cristiana, la musulmana, la jueva, la que sigui. Ho han de conèixer, la creença que després s'esculli ja és cosa de cadascú.

I què passarà ara amb això de l'obligació de fer religió?

Potser anirem a la

desobediència, no? Em sembla bé ensenyar cultura religiosa... per exemple, la majoria de festes d'aquest país vénen regides per la religió cristiana, però també se'ls ha d'ensenyar que moltes d'aquestes celebracions ja existien abans i es van cristianitzar després. Nosaltres fem una assignatura a primària que es diu Tradicions i cultura, i els expliquem això. Els ensenyem coses de la cultura cristiana però també com algunes tradicions són derivació d'altres cultures i quines influències hi ha entre unes i altres.

Procurant no influir...

Com a coneixement. Com a coneixement que han de tenir.

Per entendre la realitat més pròxima...

Potser l'ensenyament hauria d'anar cap a àrees que fossin més concretes, que anessin més a l'entorn, al context social d'allà on es viu.

Vol dir que cada escola hauria de tenir més marge de decisió per crear un programa més personalitzat?

Sí, potser hauria d'anar una mica més per aquí. Per exemple, la realitat del poble de Salt és molt

variada i potser cada escola faria coses diferents; tot i que a la llarga no es diferenciarien tant, perquè en el fons hi ha coses que són iguals per a tothom, en el fons tots som éssers humans i les realitats es pateixen igual. Llavors la gent s'integraria més en el poble, uns i altres. La coexistència entre cultures és un fet i s'ha d'actuar en aquest sentit. **I què es fa per afavorir aquesta interculturalitat, concretament?**

Accions directes són les que vénen determinades per la llei, però això no arregla el problema. Això són taps, pedaços que estan posant. Així no es millora la integració.

Com ha de ser el mestre del segle XXI? Què han de tenir els educadors?

Ha de ser pacient. Ha de ser *mimós*. Un mestre ha de tenir una alegria innata. I ha de tenir vocació, la resta ja ve sol. Ha de tenir psicologia, és clar, saber veure a través d'un acte extern, quin missatge porta el nen. Perquè sovint amb una postura irregular, el nen t'està dient que té necessitat d'afecte. Cal estimar els nens, vibrar amb ells, perquè si no, es transmet coneixement però no vivències, i això és important.

Agnès Cabezas Horno

Clar i Català

cultura

En comptes de xerrar a favor o en contra de si el català es mor o de si el català reviu, cosa que d'altra banda engreixa encara més els partidaris de la llunyana defunció, crec que valdria més que ens esforcéssim tots plegats a parlar-lo millor i escriure'l amb tota cura i plena naturalitat, ja que és la nostra llengua.

Hi ha expressions bellíssimes, genuïnes, formes de llenguatge popular que gairebé tots coneixem, que per incúria hem anat oblidant substituint-les per formes, correctes o no, però despersionalitzades, híbrides i properes al castellà.

Repassem-ne unes quantes:

En comptes de *a cegues*

" " " *a la millor*
 " " " *almenys*
 " " " *anar de pressa*
 " " " *com a màxim*
 " " " *com a mínim*
 " " " *el dia següent*

A ulls clucs

Si molt convé
Si més no
Passar via. Fer-ne via
Pel cap alt. A tot estirar.
Pel cap baix
L'endemà, etc.

Proveu-ho i veureu com els vostres escrits per curts que siguin agafen un altre gruix, tenen una altra música, són més nostres.

Salvador Sunyer

Textos recuperats per: Josep Recasens i Adroher

Aquest primer cas constitueix un exemple evident del que sempre la veu popular ha dit: que qui roba per necessitat rep de valent; i qui sostrau milions ho fa perquè sap que no li passarà res.

"Vist el Judici oral i públic per furt d'una manta "tapaboques", seguida contra José A. Roquetas (àlies Focas), de 26 anys, casat, jornaler i veí de Salt, el 23 de desembre de 1897.

Resultant: "Que sobre les vuit de la nit de finals de novembre, al tornar a casa seva en el poble de Salt, veient un carro que era parat i sol a la porta d'una taverna, entrant, veié en ell un "tapaboques", el valor del qual era de SET pessetes, i s'apoderà d'ell"

Resultant:... Vistos:... Fallo: Que hem de condemnar i condemnem José A. Roquetas a tres mesos d'arrest major, més accessòries i suspensió de tot càrrec i del dret del sufragi universal, al pagament de les costes i a tornar al seu amo Buenaventura Espígol el "tapaboques" (Audiència Provincial, Causa 227/96).

"D. Rafael Turón, secretari de l'Ajuntament de Salt, Certifico: Que l'Ajuntament en Ple reunit sota la presidència de l'alcalde, Tomàs Ciurana, declaren que en aquest Ajuntament hi ha un dèficit de 2.759'84 pessetes. Per la Junta Municipal, Tomàs Ciurana, Jaime Comalada, Narcís Farrando, Baudilio Llagostera, Juan Ribas, Andrés Amat, Francisco Masdevall, Pedro Domingo, Juan Pagès., José Cabré, Manuel Pairó i Francisco Gifré". (Boletín Oficial de la Provincia, 1 de març de 1880)

"Ens diuen de Salt que el passat divendres, a l'arreglar el gasòmetre d'acetilè, el metge d'aquesta localitat, senyor Sambola, i la seva senyora, Dolores Riera, féu explosió l'aparell, sofrint aquests senyors algunes cremades d'importància en diverses parts del cos, que foren examinades pel metge senyor Vila i el germà de la pacient, Dr. Riera. Es veié que afortunadament no eren de gravetat". (El Norte, 11 de juliol de 1911)

"En el Barri de Sant Antoni de Salt, es va trencar abans d'ahir al matí l'eix d'una de les tartanes dedicades a la conducció de viatgers entre aquell poble i Girona, que guiava un individu conegut pel "Gegant de Monfullà", patint el vehicle una bolcada i resultant il·lesos per un vertader miracle el conductor i les persones que en nombre de sis anaven en aquell vehicle" (El Norte, 28 de novembre de 1911)

"El vinent diumenge l'agrupació escènica del Casal de SALTENC estrenarà l'obra "El primer pis baixant del cel", original del nostre company I. Rodríguez-Grahit.

El repartiment de la comèdia és:

Nena, Srta. P. Balls; Raquel, Srta. D. Casas; Mariana, Srta. V. Rosell; Margarida, Srta. L. Sebastià; Palmira, Srta. L. Prat; Rafel, Sr. A. Ferrer; Nasi, Sr. J. Bach; Eduard, Sr. J. Casas; Alcalde, Sr. J. Planas; Gendarme, Sr. X. Llinàs; Vícto, Sr. J.M.Bachs; Blasi, Sr. Soler; El mateix autor ha dirigit l'obra". (L'Autonomista, 24 de gener de 1936)

"El veí de Salt Antoni Brugués, propietari d'una botiga de comestibles, quan tornava del camp amb el seu carro, va perdre l'armilla, en una butxaca de la qual hi havia 550 pessetes. Més tard l'esmentat senyor Brugués va trobar l'armilla, però sense els diners". (L'Autonomista, 10 de febrer de 1936)

El valor d'un símbol

A propòsit de la celebració de la VI Fira del Cistell de Salt

El cap de setmana del 4 i 5 d'octubre, el Barri Vell de Salt i bona part del sector autopista han aparegut engalanats de coves, cistells, cadires de balca, ventalls, barrets i tota mena d'articles relacionats amb la cistelleria, que han convertit aquesta fira en una manifestació de civisme i d'identitat col·lectiva que no ens pot passar desapercebuda.

Com ha estat possible aquesta implicació de la fira amb el seu entorn urbà més immediat? Les raons que han esperonat a la participació dels veïns no són un fet casual i puntual, segurament les hem de cercar en el moment que es trasllada la fira del cistell en el cor del barri vell i la gent que visita el recinte firal comença a descobrir una realitat urbana

bonica i senzilla, sense pretensions però al mateix temps ordenada, cuidada, flanquejada per les magnífiques Deveses de Salt i les seves hortes. D'alguna manera la fira del cistell ajuda a revaloritzar el municipi de Salt, però molt especialment el seu barri vell, i aquesta circumstància no ha passat desapercebuda als veïns. També cal assenyalar altres consideracions, com per exemple el fet que sigui un tipus de fira que encaixa perfectament amb una de les activitats econòmiques i comercials més emblemàtiques del municipi de Salt (l'horticultura), la vocació d'orientar-se en uns valors recolzats en la senzillesa i el treball que encara avui dia són referents de les formes de vida saltenques, i finalment per l'empeny de la comissió organitzadora de la fira del cistell d'intentar que prevaleixin els valors propis de la cistelleria i de l'artesanía per tal d'evitar que sigui engolida per la vessant comercial. A totes aquestes consideracions socials i culturals n'hi hauríem d'afegir una de política: la fira del cistell mai ha estat instrumentalitzada políticament pel fet que la gent poc a poc se l'ha fet seva

D'altra banda, la constitució de l'Associació de Veïns del Barri Vell i del Sector Autopista, ara fa aproximadament un any, per tal d'impulsar la millora i la qualitat de vida d'aquest sector, ha estat l'instrument que ha esperonat a la participació assolint un resultat que pocs podíem imaginar quan es va plantejar per primera vegada aquesta possibilitat. D'alguna manera l'Associació de veïns ha actuat de xarnera entre la comissió organitzadora i el poble i aquesta circumstància ha estat sense cap mena de dubte una de les claus de la participació.

Andreu Bover

El passat primer d'octubre, després de tretze anys d'estar ubicada a la plaça del mercat de Salt, la biblioteca infantil d'en Massagan ha tornat a obrir les seves portes, aquest cop al carrer Major, en el local de l'antic cinema Núria.

Si bé aquest trasllat és conseqüència obligada de la remodelació del Mercat, pensem que pot ser molt positiu. Molts són els motius que ens ho fan pensar. Feia ja massa temps que es parlava que el mercat anava a terra, amb tota la incertesa que aquest fet provocava i la degradació pròpia d'una infraestructura que per la seva caducitat no podia justificar cap nova inversió. Quan ens vàrem posar a buscar el nou local, després d'haver mirat molts baixos del sector centre que no reunien unes mínimes condicions per a fer-hi una biblioteca, en vàrem trobar un al carrer Àngel Guimerà, a cinquanta metres del de l'antic cinema Núria. Aquest darrer, que ja estava llogat per l'Ajuntament, servia d'oficina per fer la declaració de renda i havia estat acondicionat mínimament. L'elecció va ser ràpida i si bé en un primer moment podia semblar que s'apropava massa a la biblioteca central del poble, la Jaume Ministral i Masià, hem de considerar el proper desplaçament d'aquesta cap a l'antiga fàbrica de la Coma Cros.

Alhora es donava resposta a una vella reclamació del veïnat del barri vell de crear una infraestructura cultural en el local de l'antic cinema Núria. Això no

La nova Biblioteca d'en Massagan

és tot: crec que el carrer Major és en el Salt actual una frontera psicològica que moltes vegades fa de barrera. En aquest sentit la biblioteca pot esdevenir un espai integrador davant la diversitat dels nens i nenes del nostre municipi. Aquest fet, en els darrers anys, ha estat una voluntat certa del projecte de la biblioteca, però moltes vegades ha estat inviable per diferents raons. Penso que hi ha un sector important de pares i mares de Salt que els hi costa que els seus fills vagin sols a la plaça del mercat, una plaça sempre plena de nens i nenes jugant i que moltes vegades feia notar la seva pressió sobre la dinàmica tranquil·la d'una biblioteca.

Un altre dels aspectes positius és que hem triplicat l'espai bibliotecari. En conjunt pràcticament no hem augmentat en metres quadrats, però sí que en l'actualitat tot és molt més racional. L'espai de tallers de lectura i activitats era desproporcionat, molt més gran del necessari, com també el soterrani. En el nou local és l'espai pròpiament de biblioteca el que es triplica, reduint al mínim necessari la resta. Si hi veniu, veureu que per a molts nens i nenes que hi trobeu (algunes tardes n'hi ha més de noranta), mai es té la sensació d'aglomeració, ben al contrari, us hi podreu estar còmodament sense ser molt estats encara que estigui plena.

En el projecte elaborat a partir del 1997, la biblioteca d'en Massagan es presenta com un espai educatiu que crea tot un

seguir de dinàmiques (tallers de lectura, de teatre, el llibre gegant, acollida lingüística per a nois i noies nouvinguts...) per apropar la lectura a la mainada més petita de 14 anys. És la lectura el que realment vol potenciar, entesa aquesta com un dret per a tots els nens i nenes de Salt, sigui quin sigui el seu bagatge cultural. És per això que encara no s'han integrat en el seu fons els materials audiovisuals que actualment hi ha a totes les biblioteques.

El gran repte actual és crear un espai acollidor on els nens i nenes que s'hi acostin trobin el màxim recolzament per iniciar-los i mantenir el gust per la lectura. És per tot això que us convidem a visitar-nos, als pares i mares amb els vostres fills. Pensem que la complicitat afectiva amb els vostres fills i el lligam que hi podeu trobar amb les lectures compartides des de ben petits, pot ser la forma més senzilla de crear futurs lectors amb imaginació i sentit crític.

Horari

De dilluns a dijous de 5 a 2/4 de 8 del vespre

Dissabtes de 10 a 2/4 d'1 del migdia

Un dijous sí i un altre no, vénen els millors contistes de Girona a explicar contes

Els divendres a la tarda iniciem activitats (tallers de pàgines web, grups de lectura, ...) que puntualment informarem en la mateixa biblioteca. Biblioteca d'en Massagan

Major, 204 - 17190-SALT

Telèfon: 972-405062

c.e. massagan.salt@ddgi.es

Jordi Artigal

He remuntat el Ter

El Sr. Torramadé em va demanar que escrivís unes línies per a *La Farga*. "Podries fer un escrit de presentació", va suggerir. Si ell hagués sabut fins a quin punt em desagradava parlar de mi mateix, m'ho hauria plantejat d'una altra manera. Però, en fi, com que en aquell moment no vaig ser capaç de fer-liles oportunes objeccions, ara hauré de fer una excepció a una norma personal que tenia per sagrada. Vet aquí, doncs, algunes brevíssimes pinzellades biogràfiques.

Sóc empordanès (ho dic amb orgull). Vaig néixer accidentalment a Figueres (fins i tot m'hi van batejar), però vaig créixer a Maçanet de Cabrenys, a l'extrem nord-occidental de l'Alt Empordà. Porto aquell paisatge gravat a la retina i encara avui, en contemplar-lo, em dóna vida.

Als dotze anys, vaig entrar al Seminari Menor. Sóc l'únic del meu curs que vaig arribar a capellà i Déu sap que no era pas el més piadós de tots-, perquè "els designis del Senyor són inescrutables".

Em van ordenar capellà a Roses (1985), on vaig ser diaca de Mn. Joan Riu, exrector de Salt, amb qui conservo una ferma amistat. Vaig estar de vicari a Malgrat de Mar i a Palafrugell, tres anys a

cada lloc. Més tard, em van encomanar un treball pastoral amb joves: grups de parròquies, Pasqua Jove i convivències de Troca. Una etapa intensa de sis anys en la qual vaig aprendre molt. Al mateix temps m'ocupava de les parròquies de Viladamat i Montiró.

Més endavant, em van confiar cinc parròquies del Baix Empordà, a la vora del Ter: Verges, Canet de Verges, Ultramort, Parlavà i Fonolleses. Ha estat una experiència de sis anys, rica i gratificant. Hi he deixat, amb recança, bons amics. I, finalment, el bisbe em va proposar de remuntar el Ter fins a Salt, per fer de rector de St. Cugat, però amb la mirada posada en l'agrupació de cinc parròquies. No vaig trobar prou arguments per rebutjar-ho; potser perquè ja era hora de dir "sí". I aquí em teniu. De moment, em sento molt ben acollit. En especial, pel meu antecessor, Mn. Benet Galí, el qual ha tingut tota mena d'atencions per facilitar el canvi.

Sóc conscient que a la parròquia de St. Cugat de Salt hi ha hagut tradicionalment bons rectors. Jo procuraré d'estar-hi a l'alçada. No vinc a realitzar cap obra personal, sinó a continuar -amb

tots els qui vulguin ser-hi- una línia de treball pastoral que em sembla molt correcta. Quan una comunitat té una maduresa suficient, un canvi de rector no comporta més inconvenients que les diferències d'estil de treball entre persones, però la línia ha de ser la mateixa.

Entenc la missió del capellà com algú que treballa sense afany de protagonisme personal, en la línia de les paraules de Joan Baptista: "Convé que jo minvi per tal que els altres creixin".

Des d'aquí demano la col·laboració de tots els qui se senten propers a l'Església. La parròquia som tots els qui ens en sentim membres, i és entre tots que hem de donar la millor resposta -la més evangèlica- a les interpel·lacions de la societat en què vivim.

Aprofito l'avinentesa per posar-me a disposició de tots, sense distincions, els qui "són de missa" i els qui no en són. I tan sols cal esperar que, a mesura que passi el temps, ens anirem coneixent més i aprofundirem en la confiança mútua.

Enric Roura, rector de St. Cugat

Elogi del rector de parròquia

Quan en una parròquia s'anuncia que hi haurà properament un canvi de rector, es desencadena una dinàmica peculiar. Les dues parròquies de Salt han passat recentment per aquesta experiència. I, naturalment, també hi han passat les poblacions d'on procedim els que hem estat nomenats rectors de Sant Cugat i de Sant Jaume.

Aquí podria referir-me a la parròquia de Santa Cristina d'Aro, d'on he estat rector aquests darrers vuit anys, i a la de Sant Jaume de Salt, on acabo d'incorporar-me. No ho faré pas detalladament. No cal. Entorn del

rector que se'n va hi solen haver mostres d'afecte i d'amistat, que cristal·litzen en una festa i algun obsequi. En relació al rector nou, la reacció també sol ser de simpatia, acompanyada d'una actitud expectant davant les iniciatives que pugui prendre i, en general, davant la seva manera de ser i d'actuar.

Darrere l'interès per la persona del capellà que deixa la parròquia i per la del que hi acaba d'arribar, s'hi albira una valoració de la figura del rector. El valoren positivament tant els qui professen la fe cristiana com els que se senten poc o gens

identificats amb aquesta fe, però reconeixen i aprecien el servei d'acolliment i altres tipus d'ajuda que la parròquia formada per tots els cristians i les cristianes, però que la figura del rector d'alguna manera representa ofereix a la gent.

Josep M. Ballarín va fer l'elogi del rector de poble en el seu llibre *Mossèn Tronxo*. Hi afirma que el Tronxo, figura emblemàtica del rector de pagès, "potser canviarà de tirat, però no es perdrà la mena". Tant de bo que no s'equivoqui. Com diu mossèn Ballarín: "Déu nos en guard d'una església sense tronxo".

Elogi del rector de parròquia

L'escassetat de vocacions sacerdotals amenaça la continuïtat de la figura del rector de poble, almenys tal com l'hem coneguda aquests darrers temps. Ben segur que quedarà transformada, aquesta figura, perquè també ha anat canviant la manera de fer de rector en el marc d'uniques comunitats parroquials més actives i amb

més participació dels laics. Les dues comunitats parroquials de Salt són vives. Molta gent participa en activitats catequètiques, litúrgiques, caritatives i moltes d'altres. Ho puc dir pel que he observat en aquestes poques setmanes que porto a la parròquia de Sant Jaume i pel que vaig experimentar durant els cinc

anys (1990-1995) que vaig ser vicari de la de Sant Cugat. Aquesta vitalitat, i l'horitzó que dibuixa el pla d'agrupació de parròquies que el bisbe Carles està impulsant, permeten mirar el futur amb esperança.

Josep Casellas

La tesi de l'imperialisme ecològic

Un dia els pollastres es trobaren amb els kiwis, les ovelles amb els cangurs, els irlandesos van conèixer les patates, els pell-rojes els cavalls i els inques la verola. Avui molts homes de descendència europea ocupen diverses zones temperades del planeta, amb uns excedents alimentaris que dominen el mercat d'exportacions. En terres poc adequades no s'hi assentarà població europea, com Xina o Japó, de cultures massa closes, o l'Àfrica, impenetrable fins a la quinina barata i els rifles de repetició. No és el cas de les Noves Europes, on s'hi produeix l'exportació de tres tipus genèrics de forma de vida: males herbes, animals domèstics i agents patògens. Per la primera s'entenen les plantes agressives, oportunistes, incontrolables, que seguiran l'expansió europea i l'avançaran. Amb la introducció de ramats desapareix la flora autòctona i les plantes europees tenen via lliure per desenvolupar-se. Darwin, per exemple, trobà zones de carxofes silvestres impenetrables ni a cavall. El transport es fa amb vaixells, o en autoestop a la roba o a la pell dels animals. Resisteixen i es reproduïxen amb velocitat i quantitat. Igual amb els animals domèstics, com ara el porc, de gran pes econòmic, que s'estén fins a tornar-se salvatge. També

els bovins, que transformen l'herba en carn, llet, fibra, cuir i força de tir, d'èxit a Austràlia o a la Pampa. El cavall va desaparèixer d'Amèrica fa milers d'anys per propagar-s'hi de nou. També s'estén l'abella, la gallina, el ruc, el gat, la vaca i una viatgera perillosa, la rata.

Els agents patògens figuren entre els més agressius. El cas del virus de la verola és espectacular, a part de les infeccions respiratòries o malalties disenteriques. Fou bàsica per acabar amb els Arawuak de les Antilles, amb Tenochtitlan o amb el propi Inca regnant. Arriba als extrems del continent, escombrent les planures de nord-amèrica o el seu conus sud-oriental, on es destruiran grans cultures, i més tard Austràlia i Nova Zelanda. Així, Colom i Cook forcen les majors crisis demogràfiques. Les Noves Europes són zones sanes, aïllades, on habitaven pobles de pocs elements patògens. Indis i blancs no serien res més que dues onades d'invasors, la segona més tardana i major en nombre i complexitat. Amb l'onada europea es parteix de llocs contaminats per establir-se en espais més sans, perdent bona part dels agents patògens en les traveses transoceàniques. D'aquí que l'home blanc no desenvolupi les

seves malalties amb la mateixa intensitat. No així els nadius, separats milers d'anys del vell món i per tant sans immunològicament.

Després segueix una segona fase de colonització protagonitzada per civils i produïda en ple procés industrialitzador, on amb el vaixell de vapor emigren milions d'europeus entre 1820 i 1930. Això permetrà en diferents graus desenvolupar econòmicament aquestes noves terres i la vella Europa, per l'alliberament de tensions socials, l'increment de les dimensions del mercat i l'obtenció de recursos naturals. Alfred W. Crosby posa les bases per a una nova interpretació històrica amb l'anàlisi de les causes, els efectes i l'èxit, d'un imperialisme ecològic europeu que un dia canvià el món.

Joan Corominas

Ara fa vint anys no n'hi havia gaires, de cases de cultura. Apart de la de Girona, que era la Casa de Cultura per excel·lència, només en tenien les poblacions grans i on hi situaven la biblioteca municipal, un espai per reunir-s'hi els jubilats i on solien fer-hi classes de català.

La Diputació, conscient de la mancança d'espais culturals i a proposta de l'Alfons Moré (a.c.s.), llavors president del Consell Municipal de Salt i diputat de la Corporació, va decidir comprar el convent de les monges de Santa Maria de Cadins que s'acabaven de traslladar a Sant Medir, a fi de, per una banda, salvar de l'enderroc el magnífic edifici que havia sigut casa pairal de la família Vilaseca-Tarrés, i, per l'altra, proveir d'equipament cultural el poble en fase de creixement.

Després de la restauració i les obres d'adequació convenients, el juliol de 1983, el President de la Generalitat inaugurava el que s'anomenà Casa de Cultura Les Bernardes.

Vaig tenir la sort que me'n nomenessin directora i a partir de l'octubre següent comença el repte de transformar el gran casal en un centre actiu on s'impartissin cursos i activitats en benefici de la gent de Salt i de les poblacions veïnes.

Llavors, el 1983, la secció del Conservatori de Música de

Els Cuixart de la col·lecció Batlle

Girona ja hi donava classes. I nosaltres vàrem començar organitzant cursos de llengua anglesa, francesa, catalana, de cuina, de ioga, de tall i confecció i uns cursets de puericultura i escola de pares, en total 13 cursos, a part les classes de solfeig, guitarra, violí, flauta i cant.

En aquest curs 2003-2004 n'hem organitzat quaranta-vuit. El creixement en vint anys ha sigut quantitatiu, però també qualitatiu.

Vàrem començar amb un equipament humà d'una directora, una administrativa a mitja jornada, una netejadora i un ordenança cedit per la Diputació tres hores diàries. I l'equipament logístic d'una màquina d'escriure,

quatre taules de professor, quatre pissarres i una seixantena de cadires de pala per als alumnes, tot això s'anava traslladant d'aula en funció de les necessitats que es presentaven. Va ser com tots els principis, una mica complicat, però alhora s'anaven *prenent les mides* de la Casa, de l'alumnat i de les seves necessitats o preferències.

A la planta baixa es varen habilitar tres sales amb les guies i la il·luminació adequades per muntar-hi exposicions, amb tant d'encert que encara ara resulten un excel·lent espai per a qualsevol mostra plàstica. Com que la sala central és de pas obligat per a tota persona que entra al Centre i té unes dimensions importants, es va prendre la determinació de no tenir-la mai buida i fins avui, vint anys després, ho hem aconseguit. Sempre hi ha hagut quadres, escultures, ceràmica, fotografies, artesanía i col·leccions que n'han pres possessió per mostrar-se al públic. Ha estat una alternativa assequible a les sales comercials, tant per l'obra en si com per la despesa que suposa exposar-hi. Així mateix, ha permès divulgar mostres de força vàlua, itinerants, d'institucions o associacions que amb llocs com

Nens del casal d'estiu. Juliol 1994

Seria molt llarg d'explicar quines i quantes activitats s'han portat a cap en les sales de Les Bernardes en aquests anys. I segurament tampoc cal, perquè crec que la major part dels saltencs ja les saben, ja que en alguna ocasió han vingut a fer-hi

un curs, a escoltar un concert, a sentir una conferència o a visitar una exposició que els interessava.

Per això, ara que la Casa de Cultura fa 20 anys, volem donar les gràcies a tots aquells alumnes

el nostre centre han pogut arribar al gran públic.

Actualment l'equipament cultural ha millorat molt. A pertot, quasi cada poble i barri té el seu centre cívic o la seva casa de cultura i el ventall de possibilitats de formació i creixement personal és molt més ampli i proper per a qui ho vulgui aprofitar. I suposo que, tal com hem fet nosaltres, cada responsable d'aquests centres serà receptiu a les demandes o propostes que li faci la gent del seu entorn i així, de mica en mica, la població de les nostres comarques serà més culta i preparada per a la vida, tant personal com professional.

que any rera any han confiat en les nostres propostes.

Per molts anys!

Maria Isabel Casal
Directora

Exposició de peces de paper mache del Taller de Navata

Comerc
TURRÓ, S.A.

VENDA I LLOGUER DE MAQUINARIA
I UTILITATGE PER A LA CONSTRUCCIÓ

Passeig Païssos Catalans, 56 - 17190 Salt
Tel. 972 23 37 31 Fax 972 24 11 81

CONFETERIA PASTISSERIA
i GRANJA
MARGENAT
Especialitat en gelats

C. Anselm Clavé

Un tram del carrer Anselm Clavé quedarà amb un sol sentit de circulació

A partir del proper 16 d'octubre, el tram del carrer Anselm Clavé de Salt, entre Josep Mª de Sagarra i la plaça de Catalunya, serà d'un sol sentit de circulació.

Aquest canvi es fa després que l'ampliació de la vorera en aquest tram obligui a fer modificacions en la circulació

Els vehicles podran circular en direcció nord-sud, del carrer Josep Mª de Sagarra a la plaça de Catalunya i hi haurà

aparcament en fila a tots dos costats del carrer.

Aquests canvis de trànsit aprovats per la comissió de govern seran vigents a partir del proper 16 d'octubre.

Salt, 14 d'octubre de 2003

Escola del Pla

Comencem un nou Curs Escolar. L'escola s'obre de nou a les rialles dels infants i a la renovada il·lusió de pares, mares, nens, nenes i mestres. És l'hora del retrobament.

Les vacances ja són història i encara és viu el record dels moments inoblidables que s'han d'explicar als amics i companys els primers dies de classe.

Els mestres ja fa dies que estem preparant el curs i molt especialment el seu començament, que per a molts és el dia més important de la seva vida, sobretot per als de P3 i per als que arriben d'altres escoles o països.

Els centres estan a punt, però exactament amb els mateixos recursos humans i materials que el curs anterior. Tanmateix, els problemes són d'una entitat a vegades molt superior.

Persisteixen reivindicacions, podríem dir històriques, a l'ensenyament de Salt:

Hem començat el curs amb ràtios massa elevades que sobrepassen les mateixes que s'havia marcat l'administració. A gairebé tots els centres hem perdut espai pel fet d'augmentar el nombre de grups i l'arribada d'alumnes nous és constant.

Arran de les moltes dificultats que s'han afegit a la tasca docent:

.- Urgeix una oferta generosa de places escolars a tota l'educació Infantil, Primària i Secundària.

.- Urgeix poder atendre i entendre el fet diferencial i el fet individual i tot el que comporta.

L'escola sola no podrà aconseguir dotar els alumnes de les eines necessàries per donar resposta als ràpids canvis que experimenta la nostra societat.

Cal l'ajut i la implicació de les administracions. Una implicació que es tradueixi en generositat a l'hora de dotar els centres dels recursos humans i materials que calguin.

Cal també, una política educativa amb visió de futur, que tingui en compte les necessitats reals de tots els sectors socials del poble

de Salt.

...I per a continuar gaudint d'una necessària qualitat a l'ensenyament que tots desitgem, tindran sens dubte sempre el suport de les persones implicades: famílies i mestres.

FRADERA PINTORS

Passeig Josep Mª Folch i Torres, 21 - 17190 Salt
Tel i Fax 972 239 666 Mòbil 629 738 318

Festa d'aniversari del casal Les Bernardes

Va començar per la creació d'una Associació Llar de Jubilats "Les Bernardes". El primer President va ser-ne un dels fundadors, Sr. Pere Bosch i Alsina, que fa 21 anys, juntament amb altres persones, va tenir la iniciativa de la creació de l'Associació, i es va ubicar a la "Casa del conserge" del convent "Les Bernardes". Posteriorment, concretament el 12 d'octubre de 1990, es va inaugurar l'edifici actual que va ser cedit per la Diputació Provincial i construït per ella i acabà les obres la Generalitat. Aquest esdeveniment va ser molt important per a l'Associació,

perquè transformava la petita Associació en una gran Associació, també pel que es refereix a l'edifici.

Per aquest motiu cada any se celebren els dos aniversaris, per una part el XXI aniversari de l'Associació del Casal de GG "Les Bernardes" i per l'altra el XIII aniversari de l'edifici actual del Casal de GG "Les Bernardes".

L'Associació és compon de 10 membres i el President, des del 23 de juliol de 1996, és el Sr. Antoni Peris i Prats, molt treballador i estimat per tots els usuaris del Casal i del municipi de Salt.

Salt Sardanista

SALT SARDANISTA informa de la programació d'uns curssets de sardanes per a tothom qui vulgui aprendre'n; les classes seran totalment gratuïtes i començaran el 17 d'octubre i fins el 12 de juny, tots els divendres de 2/4 de 9 del vespre fins a les 10.

L'ensenyament es farà a l'Hotel d'Entitats del carrer Sant Dionís. Animeu-vos que hi haurà bons mestres i aprendre a ballar sardanes us oferirà poder participar a les rotllanes que tan sovint alegren aplecs, festes majors i les que programen a tot

arreu moltes entitats sardanistes. Sereu agradablement benvinguts.

Joaquim Torramilans,
secretari de Salt
Sardanista.

Homenatge als avis del casal

Foto F64

Les activitats d'aquest Casal de Jubilats de Salt, programades per fer-se durant tota una setmana, varen tenir el recolzament dels socis, amb la seva presència i participació. Primerament, la dels nostres artistes dels treballs manuals, per adornar la sala d'exposicions; els jugadors de la petanca, a fer moure el cos durant les tardes de dilluns a divendres, tirant les boles; i els balladors del dissabte, poder exhibir els seus dots de dansaires, en els concursos de Tango i Vals.

Cal dir que va ser una setmana ben "moguda" per als nostres amics i companys d'aquest Casal. Hi va haver deu premis per als primers classificats de petanca, i dotze regals per a les parelles guanyadores dels balls. Volem ressaltar les qualitats artístiques dels nostres socis i sòcies amb l'exposició dels seus treballs manuals i pintures, molt visitat a les tardes, durant tota la setmana.

El diumenge al matí es va portar a terme el Concurs de Petanca per a Jubilats. Trofeu cedit, com cada any, per la gentilesa de Manufactures Antoni Gassol, S.A. Assoliren el primer lloc, la tripleta formada per la Paquita Colom, Pere Fornells i Joan Vilar, socis del nostre Casal.

A les dotze del matí, a la missa, el nou rector mossèn Enric, conjuntament amb tots els fidels assistents, va pregarpels nostres difunts, afegint també en la seva homilia paraules d'estímul i delicadesa per aquest Casal de Jubilats de Salt.

A les dues de la tarda i puntualment, les tres-centes

persones que ens acompanyaven en aquest 29è Dinar de Germanor, a l'hotel "La Terrassa" de Platja d'Aro, es trobaven assegudes a la seva corresponent taula, esperant començar a dinar. El Secretari del Casal dóna la benvinguda a les autoritats, socis, amics i familiars, i les gràcies en nom del President i Junta Directiva per la seva assistència. A continuació cedeix la paraula al Sr. Enric Serra com a President del Casal, que en el seu breu parlament desitja benestar per a tothom i trobar-nos de nou l'any vinent. A continuació ho fa el Sr. Jaume Torramade, el nostre Alcalde, també molt breument, encoratjant tots els assistents a col·laborar en totes les activitats necessàries per a millorar la bona imatge que sempre ha precedit aquest Casal.

Com és tradicional des de fa uns quants anys, es fa un senzill però sentit homenatge als Casats fa 50 anys.

Aquest any tenim dues parelles, en Baldiri Bosch i Miquela Palahí i l'altra formada per en Miquel

Cubarsí i Carme Canals, i els hi desitgem que junts facin molts anys de vida conjugal. Reben els regals i rams de flors, per part de l'Alcalde de l'Ajuntament de Salt i del President del Casal. Merescuts i senzills homenatges als avis del Casal 2003, en

Impremta JOAN
al seu servei des de 1983

segells de goma
impressió comercial
impressió digital

Paisos Catalans, 126 - Tel/Fax 972 23 60 05 - 17190 Salt

Vida al casal

aquesta invitació a tothom
Volem fer constar per part del President i de la Junta Directiva del Casal, el nostre agraïment a l'Alcalde, que ens honora amb la seva presència en aquest dinar, i per escrit al Regidor de Cultura, Sr. Josep Viñas i Xifra.
Després d'un bon dinar, temps per ballar, o anar a passejar, i a partir de les sis, fins a les set de la tarda, els autocars disponibles per traslladar la gent cap a Salt, amb hores que no ens va acompanyar el bon temps, ja que plovia. Resumint, va ser una gran diada, i esperem tornar-la a compartir amb tots vosaltres el proper any.

aquest Dinar de Germanor, i que aquest any comparteixen amb tots nosaltres, juntament amb els seus familiars i amics, el Sr. Josep Bonet i Gironès, nascut el 22 de desembre del 1914, a les portes de complir els 90 anys, i la Sra Magdalena Jiménez i Justicia, nascuda el 25 de maig del 1913, amb 90 anys fets i ben portats. Enhorabona i per molts anys. Desig manifestat per tots els presents amb felicitacions, aplaudiments i música, que són acompanyats respectivament per anar a rebre les atencions i regals, per la Sra Magdalena Batallè i el Sr. Josep Palmerola, i rebuts per l'Alcalde i President del Casal, per obsequiar-los amb els corresponents regals i atencions.

Abans de començar a dinar, es

posa en coneixement dels presents, que el divendres 3 d'octubre d'enguany, al Teatre de Salt, es farà l'obra teatral, ajornada per la pluja i programada a principis de setembre, i que es fa extensiva

Ferran Márquez

Excursió a Núria

Després d'unes breus vacances de les nostres sortides excursionistes, que mensualment programa aquest Casal, tornem a reprendre-les amb molta il·lusió i "marxa", i aquesta vegada cap a la Vall de Núria. De bon matí, i amb l'autocar ple, ens posem en ruta per l'eix i ens dirigim fins a Ribes de Freser, per esmorzar i mes tard pujar cap a la muntanya, en l'emblemàtic tren cremallera, que té un recorregut de 12,5 km i supera un desnivell de més de 1.000 metres.

La majoria dels lectors d'aquesta senzilla crònica han visitat aquest lloc meravellós, d'uns indrets mimats per la mare natura, que és la regidora i l'eix principal dels canvis climatològics en tots els moments, ja que a la muntanya, i en aquest racó del món, el temps pot canviar al llarg del dia en qualsevol moment. Això, ja ho assoleixen els excursionistes, i no és excusa per no anar a visitar aquesta vall i per poder gaudir d'unes vistes inoblidables. La majoria dels nostres

excursionistes varen pujar al telecabina fins al mirador Pic de l'Àliga, passejant per la muntanya, i els mes atrevits van baixar a peu per les pistes d'esquí, evitant no donar capgirells.

Com que teníem programat el primer torn per anar a dinar, ens dirigim cap al restaurant i una vegada finalitzat l'àpat servit, ja que el bon temps jugava al nostre favor, la majoria dels excursionistes varen anar a passejar pels voltants del santuari. Els més caminadors van arribar fins a un mirador, per poder contemplar el magnífic paisatge de la vall, i donar una volta pel llac. Altres, a visitar la capella, posar el cap dintre l'olla, tocar la campana i fer un breu recorregut per les botigues per comprar algun record i assistir a la projecció d'unes pel·lícules a l'Auditori, que al contemplar-les ens donen coneixement, història i referències d'aquests indrets, tan nets i conservats, preservats de tota contaminació, gràcies a no deixar pujar cotxes i autocars, evitant d'aquesta manera que la

mà de l'home faci brutícia i desastres ecològics.

A l'hora convinguda, pugem de nou al cremallera per tornar a Ribes de Freser, on ens espera l'autocar que ens portarà de nou cap al nostre punt de partida, passant en la ruta programada per la variant de Castellfolit, amb el seu llarg pont i el seu túnel, recentment inaugurat. Cal dir que ens va agradar aquest recorregut, ja que per a molts era la primera vegada que passaven per aquest lloc, i poder contemplar aquestes grans obres fetes i les que queden per fer.

Per la meva part dono per finalitzada aquesta crònica i us encoratjo a la continuïtat d'aquest esperit excursionista tan vostre, per acompanyar-nos a la propera, que es portarà a terme el dijous 23 d'octubre d'enguany, per anar a visitar el Parc Natural del Cadí-Moixeró. **Ens veurem, amics excursionistes.**

Ferran Márquez

auto-sport
VEHICLES TOT TERRENY

TOTES LES MARQUES 4X4

SERVEI: SPORT GARAGE

Passeig Marquès de Camps, 1-3 - Tel. 972 23 78 83 - 17190 SALT

P
paulí
GESTORIA-API

API
núm. 218

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques Gestoria Administrativa

Av. Jaume I, 44 baixos - Tels 972 20 88 54/972 20 13 55
Fax 972 21 46 08 - 17001 GIRONA
Passeig Païssos Catalans, 147 - Tel. 972 24 44 92 - 17190 SALT

Ingredients

Per la base:

½ kg de farina d'ametlla

½ kg de sucre

200 gr (aprox.) de patates o moniato

Per la decoració:

Pinyons, ametlla picada, cafè soluble, coco ratllat...

Elaboració

Bullir les patates (o coure els moniatos) amb pela. Un cop bullides, aixafar-les fins que quedi una pasta fina i reservar.

Fer un almívar amb el sucre, i quan estigui a "fil gruixut", és a dir, que si n'agafem una petita porció entre dos dits, i després els anem separant per estirar l'almívar, aquest ens faci un fil gruixut entre els dos dits, barrejar-lo amb la farina d'ametlla i amassar-ho bé. A continuació, afegir-hi, a poc a poc, la patata o el moniato, i amassar-ho totbé fins que quedi una pasta fina però espessa. Si no és necessari, no cal posar-hi tota la patata.

Una vegada tenim aquesta massa feta, donar-li forma de cilindre i embolicar-la amb un paper film transparent i deixar-ho reposar a la nevera entre 12 i 24 hores.

Una vegada la pasta ha reposat, la podem dividir en porcions per tal de completar els panellets amb ingredients diferents.

De pinyons o ametlla picada:

Aquests són els panellets més tradicionals. Per a fer-los cal fer

boletes amb la pasta que hem preparat, passar-les per clara d'ou batuda i "arrebossar-les" amb pinyons o amb granet d'ametlla. Finalment, pintar-los amb gemma d'ou batuda.

Decafè:

Afegir cafè soluble a la pasta ja reposada. Després donar-los forma arrodonida i decorar-los al gust (amb una ametlla, gra de cafè...). Pintar-los amb gemma d'ou batuda.

De coco:

Per fer els panellets de coco cal reservar una mica de pasta sense patata i, en el seu lloc, barrejar-hi coco ratllat i un almívar fet amb 200gr de sucre i una mica d'aigua. Després, donar-los forma, com de paller o muntanya. A part, preparar gemma d'ou amb sucre i pintar la part de dalt dels panellets amb aquesta barreja, per tal que els quedi un color daurat un cop cuits.

Cocció

Una vegada tenim tots els panellets preparats, cal coure'ls al forn, a 180-200° durant uns 10 minuts aproximadament. Cal tenir en compte que es couen molt ràpidament.

Una vegada cuits, deixar-los refredar a la mateixa safata, i ja es podran servir.

Sugeriment

Es pot afegir una mica de Cointreau a la pasta (abans de posar la patata)

per donar més gust als panellets.

Recepta de la Sra. ANNA CASALS i SUREDA

Comissió Gastronòmica del Consell Municipal de la Gent Gran de Salt.

OPEL

Gudayol Auto-Taller, S.A.

Exposició i Venda: c/ Major, 156
Telèfon 972 24 20 43 - 939 84 08 72
E-mail: gudayol@grn.es
Horari: de dilluns a dissabte de 10 a 1 i de 5 a 8

Servei Oficial: c/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 972 24 37 49
Grua 24 hores 907 20 62 30
Horari: de dilluns a divendres de 9 a 1 i de 3 a 8
Dissabte al matí obert de 10 a 1

GRAN PROMOCIÓ

Grans Ofertes en Venda de Cotxes i Serveis
Vine a la nostra exposició i veuràs els
avantatges de comprar un Opel a Salt.

70^è
Aniversari
1928-1998

També ens podeu trobar a Internet: <http://www.grn.es/gudayol>

Festa de l'esport 2003

El passat 19 de setembre, al Teatre de Salt, es va celebrar l'entrega de premis al millor esportista

Premi al millor esportista de promoció-femení: LIDIA LAMA I MONTALBÁN Esport: gimnàstica artística. Club: Salt Gimnàstic Club

Premi al millor esportista de promoció- masculí: SERGIO CABALLERO I HERRERA. Esport: taekwondo. Club: TKD Chun Kwon Salt

Premi al millor esportista veterà: ANTONI SORRIBAS I SUBIRÀ. Esport: atletisme, ciclisme, muntanyisme, petanca i tennis.

Premi al millor equip: EUGÈNIA PUJOL, ROSER SÁNCHEZ, CRISTINA VIDAL I CLÀUDIA VILA. Esport : gimnàstica artística. Club: Salt Gimnàstic Club

Premi a la millor tasca d'entitat: CLUB ATLETISME SALT.

Premi al millor esportista absolut femení: MARIONA VILA I TORRENTS. Esport: rugby
Premi al millor esportista absolut masculí: SANTI MARTÍNEZ I OCAÑA. Esport: halterofília.

Club: GE i EG.
Premi especial Vila de Salt: FRANCESC VALERA I AREOSO.
Esport: bàsquet Club: Club Bàsquet Salt.

Fotografia corresponent a l'article "Per fi cigonyes" del número anterior de la Farga.

Foto. F64

Naixements, casaments i defuncions del 14 de setembre al 15 d'octubre

Naixements

Joaquín Amador Amador (13 de setembre)
Aissatou Jaiteh (15 de setembre)
Cristian-Javier Valladares Rodríguez (15 de setembre)
Oriol Muñoz Torrecillas (17 de setembre)
Anass Houmoumid (17 de setembre)
Kílian Arbós Escobar (17 de setembre)
Amal Al Yasini (19 de setembre)
Marc Espinal Rodríguez (19 de setembre)
Mariona Muñoz Batlle (22 de setembre)
Anas Aluat (24 de setembre)
Harold-Omar Ferrari Izaguirre (24 de setembre)
Mariona Viñolas Frigola (30 de setembre)
Rosario Arriscado Romero (2 d'octubre)
Ayoub Ouadi (5 d'octubre)
Ramla Bouy (6 d'octubre)
Oualid Azzahafi (8 d'octubre)
Dídac García Sanguino (8 d'octubre)
José-Maria Núñez Pariente (9 d'octubre)
Umaru Danso (9 d'octubre)
Mireia Zamorano Herreros (10 d'octubre)
Abdelilah Zeronali (14 d'octubre)
Sara Nieto Sánchez (15 d'octubre)

Casaments

Alejandro Gahete Prieto i Silvia Iglesia Carmona
(13 de setembre)
Alonso Alonso Castaño i Silvia González Cano (27
de setembre)

José Maria López García i Susana Díaz Vígara
(27 de setembre)
Jesús Panareda Domínguez i Laura Martínez
Pérez (27 de setembre)
Jesús Díaz Reverter i Dolors Fusté Reixach (11
d'octubre)

Defuncions

Matilde Mena Giménez	16/09/2003
Francisco Adalid Velasco	17/09/2003
Teresa Gironès Barrull	18/09/2003
Francisca Moner Martí	20/09/2003
Francisca Arribas Arranz	24/09/2003
Anna Puig Ripoll	23/09/2003
Juan Siles Serrano	25/09/2003
Evaristo Nuñez Serrano	28/09/2003
Agustín Gómez Cuesta	01/10/2003
Josefa Comas Pont	02/10/2003
Carmen Rovira Rovira	04/10/2003
Maria José Llach Rodríguez	06/10/2003
Quitina Gómex Expósito	07/10/2003
Tomás García Blesa	08/10/2003
Dolors Artau Giralt	08/10/2003
Pere Ros Serra	12/10/2003
Vicens Bosch Espuña	14/10/2003

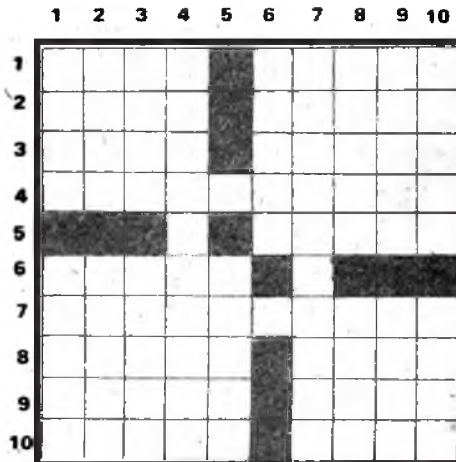
GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo **FIAT** LANCIA

Encreuats

HORIZONTALS

: 1. Aixequi. En un altre lloc.- 2. Al revés, home jove (plr.). Porció d'aliments que es dona cada vegada a una persona o animal.- 3. Al revés, discorro. Encés d'ira (pl.).- 4. Lletra majúscula grossa i sovint ornamentada com a inicial del primer mot del text.- 5. Recipient de llauna per guardar oli.- 6. Manca de vent.- 7. Feien més llarg.- 8. Sotana amb valona. Al revés pregar a Déu.- 9. Al revés, tova. Al revés, classe de tela preciosa.- 10. Pures. Sensacions acústiques.

VERTICALS

1. Al revés, objecte inanimat. Planta exòtica de la família de les aràcies el rizoma de la qual es emprat a la farmàcia i licoreria.- 2. Lilà. Al revés, en direcció d'ací allà.- 3. Al revés gall d'indi. Donar amb paraules la nostra aprovació i aplaudiment.- 4. Que s'inflama fàcilment.- 5. Alarbs.- 6. El primer dels dotze signes del zodíac. 7. Adictes.- 8. Al revés, sèrie de trons, petards, etc col·locats al llarg d'una corda i que esclaten succesivament. Castellanisme emprat en lloc de ventall.- 9. Al revés, acció de retirar-se. Estaven.- 10. Volum que presenta algú o alguna cosa. Mot amb què una persona o cosa és coneguda o designada (plr.)

SOLUCIONS

1. Alcí. Apart.- 2. SioN. Ració.- 3. olíF. Irats.- 4. Caplletres.- 5. Sitra.- 6. Calma.- 7. Allargaven.- 8. Lloba. rarO. 9. analB. ineM.- 10. Meres. Sons.

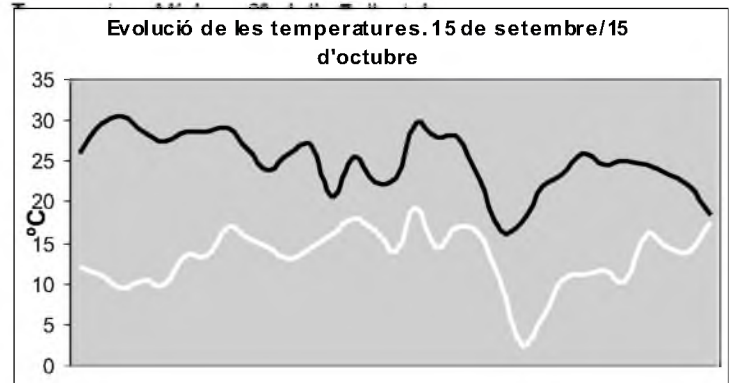
B. Pérez. G.

El temps

Temperatures del 15 de setembre al 15 d'octubre

Temperatura Màxima: 30° el dia 17 de setembre

Dies de pluja: 5 dies

Precipitació màxima en un dia: 32 litres el dia 28 d'octubre

Pluja acumulada: 75,3 litres des del 15 de setembre al 15 d'octubre

